
Anyanyelvhasználat gyengítését kezdeményezi az RMDSZ?

2014. 9. 8.

Jelkép- és anyanyelvhasználat ügyben törvénymódosítást szeretne az RMDSZ. Csak nem mindegy, hogy mit tartalmaz a létrehozandó törvény, mert könnyen lehet, hogy jogbővítés helyett jogsűkítésre kerül sor. A Néppárt az erdélyi magyarok érdekében szeretné felhívni a figyelmet a lehetséges hibákra és javaslatot tesz ezek kiküszöbölésére.

Máté Andrásnak, az RMDSZ frakcióvezetőjének az elmúlt napokban történt nyilatkozta szerint az RMDSZ azon lesz, hogy az egészségügyben biztosított anyanyelvhasználatról szóló törvénytervezete is mielőbb napirendre kerüljön a képviselőházban. Ennek az a lényege, hogy ahol egy kisebbségi közösség 20 százalék fölötti arányt tesz ki, ott a kórházban legyen olyan orvos, aki anyanyelvén tud beszélni a beteggel.

Szeretném felidézni a 2008-ban az Erdélyi Magyar Ifjak nevében megtett kezdeményezésünket és az akkori fejleményeket, illetve az anyanyelv-használati kör valós kiegészüléséhez pár javaslatot tennék, amelyeket a megszavazás előtt álló törvénymódosításokhoz ajánlok.

2008-ban az EMI két levelet fogalmazott meg, az egyiket Băsescu államelnökhöz a nyelvi jogok kiszélesítéséről (<http://magyarifjak.org/?id=181>), amelyre Markó Béla, az RMDSZ akkori elnöke reagált a következőképpen: az RMDSZ a megfelelő pillanatban, vagyis egy erős parlamenti többség összeállásakor újra napirendre tűzi a 2001/215-ös közigazgatási törvény módosítását, és követelni fogja a közigazgatásban való anyanyelv-használati jog 20%-os küszöbének 10%-ra való csökkentését. Szerinte a parlament akkori összetételével ezt nem lehet megvalósítani.

<http://archivum.rmdsz.ro/hirek.php?hir=175>)

A másik levélben, amely Székely Ervin Zoltán egészségügyi államtitkárnak lett elküldve, többek között kértük, hogy kötelezzék az erdélyi egészségügyi intézményeket, hogy minden esetben biztosítsák a magyar nyelvű betegellátást.

<http://magyarifjak.org/?id=168>)

A levél nagy visszhangot váltott ki, az ügyet kivizsgálta a diszkriminációellenes tanács (CNCD), amelyről Asztalos Csaba, a tanács elnöke így nyilatkozott: A testületben konszenzus van a tekintetben, hogy az anyanyelv használata, illetve az államnyelv hiányos ismerete nem jelenthet okot az orvosi szolgáltatás elmaradására vagy annak hiányosságára. A testület tanulmánykészítésre kéri a minisztériumot: milyen mértékben biztosított az anyanyelv használatának joga a romániai egészségügyi intézményekben.

http://www.kronika.ro/erdelyi-hirek/magyar_szo_a_betegeknek)

A testület ugyanakkor megállapítja: az államnak kötelessége megtenni a szükséges lépéseket a kisebbség nyelvének az egészségügyben való használatához azokon a területeken, ahol jelentősebb az adott kisebbség létszáma. A CNCD tagjai emellett azt javasolják az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy a betegellátó intézményekben végezzenek felmérést a kisebbségi nyelvek használatának szükségéről, és arról, hogy az adott intézmény mennyiben tudja ezt biztosítani.

http://www.kronika.ro/erdelyi-hirek/javaslatokat_tesz_a_cncd)

Ugyanakkor érdemes tudni azt is, hogy a páciens jogairól rendelkező 2003/46-os törvény 8. cikkelye szerint joga van a románul nem tudó betegnek anyanyelvén beszélni. Függetlenül attól, hogy jelentős vagy jelentéktelen arányban van az adott településen a kisebbségben élő közösség.

Ehhez képest eltelt hat év, és az RMDSZ csak azt kérné, hogy ahol egy kisebbségi közösség 20 százalék fölötti arányt tesz ki, ott a kórházban legyen olyan orvos, aki anyanyelvén tud beszélni a beteggel.

Máté Andás Kolozs megyei RMDSZ-elnökként el kéne gondolkodjon azon, hogy ha javaslatuk megvalósul, akkor mi lesz a kolozsvári 60 ezres magyarsággal. De Kalotaszeg képviselőjeként azon is érdemes elgondolkozni, hogy pl. a kalotaszentkirályi lakost, ha a háziorvos elküldi a megyeközpontba kivizsgálásra, akkor az otthon biztosított nyelvi jogait Kolozsváron már elveszítené.

Mindezek miatt, megismételve a 2008-as kéréseinket, javaslom a következőket:

Módosítsák a 2001/215-ös közigazgatási törvényt, a hivatalos nyelvhasználathoz szükséges küszöböt 20%-ról 10%-ra csökkentsék. A nyelvhasználati küszöböt ne csak az egyes településen élők arányához, hanem létszámához is kössék, javaslom a 10 ezer fős korlát bevezetését.

Kötelezzék az erdélyi egészségügyi intézményeket, hogy minden esetben biztosítsák a magyar nyelvű betegellátást a 2003/46-os törvényt alkalmazva.

Erdélyben legyen a magyar nyelv kötelezően oktatandó idegen nyelv a román iskolákban.

Az erdélyi magyarok érdekében arra kérem az RMDSZ illetékes képviselőit, hogy egy találkozó keretében beszéljünk meg a javaslatok lehetséges beépítését a törvénytervezetekbe.

Soós Sándor,

az Erdélyi Magyar Néppárt Kolozs megyei elnöke

